

Wavefoil-skipanin er neyvan ein kollvelting

- Nú eigur Wavefoil-skipanin, sum er sett í Teistan, at sleppa at standa sína roynd, og sum frá líður fer ivaleyst at síggjast neyvari, hvørjir fyrimunirnir eru, og hvørjir vansarnir eru, sigur skiparin á Teistanum, Hávard Dahl

VILMUND JACOBSEN

Tað eru ymiskar menningar um, hvussu Wavefoil-skipanin umborð á Teistanum roynist – um hon ger nakran mun, og hvønn mun hon ger. Skipanin hevur nú verið roynd, síðan Teistin kom aftur at beding á skipasmiðjuni Mest fyri 14 døgum síðan.

Ferðafólk, sum dagliga sigla við skipinum, halda seg ikki merkja nakran serligan mun.

Onkur heldur, at okkurt merkist. Onnur, at alt er, sum tað var, og í triðja lagi heldur onkur, at skipið kanska uppførði seg betur, áðrenn

Wavefoil-skipanin varð sett í.

Teistin er fyrsta ferðafólkaskip, sum roynir Wavefoil-skipanina hjá fyrítøkuni í Tróndheimi í Noregi, sum hevur ment hesa skipan, og tað er í samstarvi millum hesa fyrítøku og skipasmiðjuna Mest, sum í sínari tíð bygdi Teistan, at hesar royndir nú verða gjørdar.

Wavefoil-skipanin er sett í Teistan beint aftan fyri kúlustevnið. Tveir "veingir" kunnu koyrast út – ein hvørju megin – og veingirnir kunnu takast inn aftur, tá veðrið er gott, og tørvur ikki er á teimum.

Hugskotið er, at skipið skal stoyta minni, tá siglt verður upp ímóti aldu.

Wavefoil-skipanin vigar so mikið, at Teistin stendur nakað meira á gronina, enn hann gjørdi áður

Merkist lítið

Ein av skiparunum umborð á Teistanum, Hávard Dahl, sum Sosialurin hevur skift orð við, sigur, at ymiskar menningar eru um, hvønn mun skipanin ger.

- Onkur av manningini heldur, at skipið er stabilari í sjónum, tá siglt verður upp ímóti. Tað kann væl vera, at so er, tó at tað ikki merkist serliga týðiliga. Hinvegin haldi eg ikki, at talan er um nakað "vau..." sum merkist týðiliga, sigur skiparin.

Hávard Dahl heldur, at enn er nakað tíðiga at gera nakra endaliga niðurstøðu um virknaðin.

Hann vísir á, at teir hava veingirnar úti alla tíðina.

- Men, vit skulu ansa eftir at taka teir inn, um útlit eru til, at veingirnir kunnu koma upp úr

sjónum. Eitt kamera er sett upp, soleiðis at vit kunnu síggja niður á veingirnar, tá teir eru úti. Um kvøldið, tá vit leggja skipið, taka vit teir inn aftur.

Spurdur, um tað kann hugsast, at skipanin fer at spara olju undir sigling, sigur Hávard Dahl, at tað dugir hann ikki at meta um.

- Slíkir veingir, sum eru úti, skapa eisini eina ávísu mótstøðu, men tað kann jú vera, at oljunýtslan verður nakað minni, um veingir gera, at skipið stoytir minni og soleiðis skal trýsta minni sjógv frá sær. Tað dugi eg ikki at meta um, men tað fer so tíðin at vísa.

Skiparin sigur, at í norsku fyrítøkuni, sum hevur ment skipanina, kunnu tey um netið eisini fylgja við, hvussu skipanin umborð á Teistanum roynist.

Eisini vansar

Wavefoil-skipanin vigar so mikið, at Teistin stendur nakað meira á gronina, enn hann gjørdi áður.

- Hetta ger, at skipið er vorðið meira slingrut aftan og við tað, at skrúvurnar eru ovari í sjónum, haldi eg, at skipið eisini ristist nakað meira. Uppdriftni í gronini er eisini nakað minni við tað, at hol er til veingirnar har frammi í skipinum.

Hávard Dahl heldur, at nú eigur Wavefoil-skipanin, sum er sett í Teistan, at sleppa at standa sína roynd, og sum frá líður fer ivaleyst at síggjast neyvari, hvørjir fyrimunirnir eru, og hvørjir vansarnir eru.

- Onkur skipari, sum hevur siglt longri við Teistanum, enn eg havi, heldur, at Wavefoil-skipanin ger mun, leggur Hávard Dahl aftrat.

Wavefoil ger siglingina behagiligari

Tað er fyrítøkan Wavefoil í Tróndheimi í Noregi, sum hevur ment skipanina við undirvatnsveingjum har frammi í skipinum

VILMUND JACOBSEN

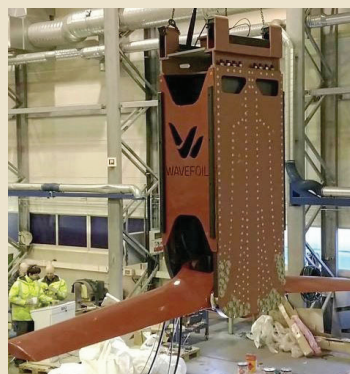
Endamálið við veingjunum er at gera siglingina behagiligari, eins og oljunýtslan skal minka munandi. Hugskotið hevur leingi

verið kent, men trupulleikin hevur verið, hvussu skipanin skal fremjast í verki.

Wavefoil hevur nú ment skipanina frá hugskoti til framleiðslu, og fyrítøkan hevur fingið nakrar miljónir krónur í stuðli frá eitt nú NTNU Discovery, Granskingar-

ráðnum í Noregi og Innovasjon Norge.

Skip í aldu brúkar nógv meira olju enn í góðum veðri. Tað skulu ikki stórar aldur til, áðrenn oljunýtslan veksur. Harafturat er tað fyri mong rættiliga óbehagiligt at

vera umborð á skipi, sum rullar illa og øll, sum fáa sjóverk, vita, hvussu tað kennist.

- Umborð á einum ferðafólkaskipi hevur sjóverkur við sær, at færri pengar verða brúktir í matstovum, barrum og handlunum, og siglingin kann fáa ringa umtalu, siga tey, sum standa aftan fyri Wavefoil-skipanina.

Á nútímans ferðafólkaskipum er vanligt við sonevndum stabiliseringveingjum, sum gera stóran mun, tá skipið annars rullar úr einari síðu í aðra.

Í prinsippinum kunnu slíkir "veingir" eisini staðsetast í bógvin á skipinum, soleiðis at skipið "trampar" minni, tá siglt verður upp ímóti aldu.

Trupulleikin hevur bara verið, hvussu hetta skal loysast, og tað er júst hetta, sum fyrítøkan Wavefoil hevur arbeitt við at menna og sum nú verður roynd umborð á Teistanum.

Hinvegin er tað eisini reinur logikkur, at tá skipið "trampar" minni, verður talan eisini um orkusparing.

Avbjóðingin hjá Wavefoil hevur verið at ment eina skipan, sum kann standa í tí lutfalsliga lítla plássinum, sum er har frammi í skipinum.

Metingar siga, at tá longdin á skipinum er 200 og meira, gera veingirnir ongan mun longur, tí tá eru rørslurnar hjá einum skipi, sum siglir ímóti, so smáar kortini.